

ใบงานการอ่าน เรื่องกินอาหารฟาสต์ฟู้ดแล้วเสพคิด

คำชี้แจง 1. จงตอบคำถามต่อไปนี้

ตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าอาหารฟาสต์ฟู้ดมีความจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. อาหารฟาสต์ฟู้ดมีผลดีและผลเสียอย่างไร

.....

.....

.....

3. จากบทเรียนดังกล่าว นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนวาดภาพอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

A large empty rectangular box with a black border, intended for a student to draw a healthy food. A horizontal dotted line is positioned near the top center of the box. A large, light gray watermark is diagonally across the page, reading 'มหาวิทยาลัยบูรพา' in Thai and 'Burapha University' in English.

กลุ่มที่	ใบกิจกรรม/สมุดภาพ															รวม	ผลการประเมิน	
	เนื้อหา			การตอบคำถาม			ความสะอาด			ร่วมมือทำงาน			เสร็จทันเวลา				ผ่าน	ไม่ผ่าน
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2			

หมายเหตุ ระดับคุณภาพมีดังนี้

ประเมิน

เกณฑ์ระดับ 0 หมายถึง ปรับปรุง

1 หมายถึง พอใช้

2 หมายถึง ดี

เกณฑ์แปลผลการ

เกณฑ์การตัดสิน		
0-	4	0
5-	8	1
9-	10	2

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	2 = ดี	1 = พอใช้	0 = ปรับปรุง
1. เนื้อหา	1. มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม 2. เนื้อหาสอดคล้องตรงประเด็น 3. เนื้อหามีสาระประโยชน์	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
2. การตอบคำถาม	ตอบคำถามจากเรื่องที่เรียนได้ทุกข้อ	ตอบคำถามจากเรื่องที่เรียนได้เป็นส่วนใหญ่	ส่วนใหญ่แล้วตอบคำถามไม่ได้
3. ความสะอาด	1. สะอาดเรียบร้อยไม่มีรอยขีดฆ่า 2. มีการตกแต่งสีต้นสวยงาม 3. มีการขีดเส้นค้นขีดเส้นใต้ชัดเจน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
4. ร่วมมือทำงาน	1. มีการวางแผน 2. มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ 3. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 4. ขอมรับฟังความคิดเห็นขอผู้อื่น	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2.3 และ 4	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2.3 และ 4 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
5. เสร็จทันเวลา	ส่งงานภายในเวลาที่กำหนด	ใช้เวลามาก/น้อยจากที่กำหนดไม่เกิน 3 นาที	ใช้เวลามาก/น้อยจากที่กำหนดเกิน 3 นาที

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ	คะแนน
ดีมาก	16 -20
ดี	11 – 15
พอใช้	6 – 10
ปรับปรุง	1 – 5

สรุปผลการประเมิน

ระดับคุณภาพ	คะแนน
ดีมาก	ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ดี	ร้อยละ 70 – 79
พอใช้	ร้อยละ 60 – 69
ปรับปรุง	ต่ำกว่าร้อยละ 60 ลงไป

หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมินถือคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินชิ้นงานการเขียน

ประเด็นที่ ประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
รูปแบบชิ้นงาน	- รูปแบบชิ้นงานถูกต้องตามที่กำหนด - รูปแบบแปลกใหม่ น่าสนใจ - มีขนาดเหมาะสม - รูปภาพมีสีสันสวยงาม - รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา	- รูปแบบแปลกใหม่ น่าสนใจ - มีขนาดเหมาะสม - รูปภาพมีสีสันสวยงาม - รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา	- มีขนาดเหมาะสม - รูปภาพมีสีสันสวยงาม - รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา	- รูปภาพมีสีสันสวยงาม - รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา	- รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา
การใช้ภาษา	- มีการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง - ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา - สะกดคำถูกต้อง - มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ - มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	- ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา - สะกดคำถูกต้อง - มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ - มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	- สะกดคำถูกต้อง - มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ - มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	- มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ - มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	- มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้อง - เนื้อหาตรงตามหัวข้อเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาตรงตามหัวข้อเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาสอดคล้อง
ทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา	ส่งชิ้นงานภายในเวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 1 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 2 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 3 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่าเกิน 3 วัน

แบบประเมินพฤติกรรมกาฟง

คำชี้แจง ให้เขียนคะแนนลงในช่องที่ต้องการประเมิน

เลขที่	รายงานประเมินและ คะแนน								หมายเหตุ
		รู้ความหมายคำศัพท์	สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้	กล้าแสดงออก	กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติ	มีมารยาทในการฟัง	รวม คะแนน	ระดับ คะแนน	
ชื่อ - สกุล		4	4	4	4	4	20	4	
									เกณฑ์การให้ คะแนน 4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้อง ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินพฤติกรรมการพูด

คำชี้แจง ให้เขียนคะแนนลงในช่องที่ต้องการประเมิน

เลขที่	รายงานประเมินและ คะแนน	ความถูกต้องของเนื้อหาชัดเจน	การมีเหตุผล	พูดได้คล่องแคล่ว	มีมารยาทในการพูด	ใช้ภาษาในการพูดได้เหมาะสม	รวม คะแนน	ระดับ คะแนน	หมายเหตุ
		4	4	4	4	4	20	4	
ชื่อ - สกุล									
									เกณฑ์การให้ คะแนน 4 หมายถึง ดี มาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้อง ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินพฤติกรรมการอ่าน

คำชี้แจง ให้เขียนคะแนนลงในช่องที่ต้องการประเมิน

เลขที่	รายงานประเมินและ คะแนน						รวม คะแนน	ระดับ คะแนน	หมายเหตุ
		อ่านคำศัพท์ได้ถูกต้อง	ความคล่องแคล่วในการอ่าน	ความถูกต้องเสียงและพยัญชนะ	ความถูกต้องการอ่าน	การวางตัวทางการอ่าน			
ชื่อ - สกุล		4	4	4	4	4	20	4	
									เกณฑ์การให้คะแนน 4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้อง ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการเขียน

คำชี้แจง ให้เขียนคะแนนลงในช่องที่ต้องการประเมิน

เลขที่	รายงานประเมินและ คะแนน							รวม คะแนน	ระดับ คะแนน	หมายเหตุ
		โครงสร้างไวยากรณ์ถูกต้อง	ใช้เครื่องหมายถูกต้อง	สะกดคำศัพท์ถูกต้อง	การขึ้นต้นคำด้วยอักษรถูกต้อง	ความสะอาด				
ชื่อ - สกุล		4	4	4	4	4	20	4		
										เกณฑ์การให้คะแนน 4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้อง ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ข้อ ที่	รายการพฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ			ไม่ปฏิบัติ ปรับปรุง
		ดี	ปาน กลาง	พอใช้	
1	มีการปรึกษาและวางแผนร่วมกันก่อน ทำงาน				
2	มีการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสมและสมาชิก ทำตาม หน้าที่ทุกคน				
3	มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอน				
4	มีการให้ความช่วยเหลือกัน				
5	ผลงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด				
6	ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา				
7	ผลงานมีความริเริ่มสร้างสรรค์				
8	ผลงานแสดงถึงการนำความรู้ที่ได้มา ประยุกต์ใช้				
9	สามารถให้คำแนะนำกลุ่มอื่นได้				
10	มีหลักฐานการศึกษาข้อมูลชัดเจน				

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานที่ชัดเจนถือว่าดีให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานเทียบเท่าทั่วไป ถือว่า ปานกลางให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานต่ำกว่าคนทั่วไป ถือว่า พอใช้ให้ 1 คะแนน

ไม่ปฏิบัติ ถือว่าต้องปรับปรุง ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน ระดับคุณภาพ

21 – 30 ดี

11 – 20 พอใช้

0 -10 ปรับปรุง

30

ได้คะแนน

คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง มารยาทไทย

เวลาเรียน 20 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง มารยาทในการรับประทานอาหาร เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด

ส 2.1 ป.5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

ส 2.1 ป.5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สาระสำคัญ

มารยาทไทย เป็นวัฒนธรรมอันดีงามของชาติที่แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยได้อย่างเด่นชัด การจะปลูกจิตสำนึกให้คนไทยเห็นคุณค่าของมารยาทไทยและสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องนั้นเป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อยู่ในวัยเยาว์

มารยาทในการรับประทานอาหารเป็นมารยาทที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องและพึงระมัดระวัง เพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง และเสริมบุคลิกภาพ การร่วมรับประทานอาหาร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายมารยาทในการรับประทานอาหารได้
2. นักเรียนเห็นคุณค่ามารยาทในการรับประทานอาหาร
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทในการรับประทานอาหารได้

สาระการเรียนรู้

- มารยาทในการรับประทานอาหาร

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักความเป็นไทย
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้ (4MAT)

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกขวา)

นักเรียนและครูร่วมกันสนทนา เกี่ยวกับปัญหามารยาทไทยในปัจจุบัน ต้องช่วยกันอนุรักษ์มารยาทไทย นักเรียนช่วยกันคิดว่านักเรียนได้แสดงมารยาทไทยอะไรบ้าง ที่ช่วยกันอนุรักษ์มารยาทไทย ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ประสบการณ์หรือสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ประสบการณ์ดังนี้

- นักเรียนคิดว่ามารยาทในการรับประทานอาหารมีคุณค่าหรือไม่
- นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของมารยาทในการรับประทานอาหาร

ขั้นที่ 3 การพัฒนาประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอดหรือแนวคิด (พัฒนาสมองซีกขวา)

นักเรียนศึกษา VDO เรื่องมารยาทในการรับประทานอาหาร

ขั้นที่ 4 การพัฒนาความรู้ความคิด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่ามารยาทในการรับประทานอาหาร

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามแนวคิดที่ได้เรียนรู้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติมารยาทในการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 6 การสร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเอง (พัฒนาสมองซีกขวา)

นักเรียนเข้ากลุ่มและร่วมกันทำใบงาน เรื่องมารยาทในการรับประทานอาหาร และการรับประทานอาหารแบบอย่างไทยช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวจริงหรือไม่ เพราะเหตุใดพร้อมเตรียมนำเสนอหน้าห้อง

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์ผลงานและแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

เมื่อนำเสนอจบครูให้แต่ละกลุ่มออกมาสรุปความสำคัญ และประโยชน์ที่ได้รับจากการมีมารยาทในการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 8 การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น เรื่องการมีมารยาทในการรับประทานอาหารและร่วมกันจัดบอร์ด นำเสนอผลงาน

การบูรณาการการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1. เห็นคุณค่ามารยาทในการรับประทานอาหาร 2. การอนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทในการรับประทานอาหาร	1. การอภิปรายถึงคุณค่าของมารยาทในการรับประทานอาหาร 2. นักเรียนทำใบงาน เรื่องมารยาทในการรับประทานอาหาร และร่วมกันจัดบอร์ด นำเสนอผลงาน
ภาษาไทย	1. การเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น	1. เขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น เรื่องการมีมารยาทในการรับประทานอาหาร

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ใบงานเรื่อง มารยาทในการรับประทานอาหาร
2. กระดาษเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น เรื่องการมีมารยาทการขึ้น การเดินทาง การแสดงเคารพ การแสดงเคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ การรับส่งสิ่งของ

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือ	การประเมินผลตาม สภาพจริง	เกณฑ์
1. วัดความสนใจ	แบบบันทึกการสังเกต	ตรวจแบบบันทึกการ สังเกต	0 หมายถึง ปรับปรุง 1 หมายถึง พอใช้ 2 หมายถึง ดี
2. การเขียน	แบบประเมินพฤติกรรม การเขียน	ตรวจแบบประเมิน พฤติกรรมกรรมการเขียน	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง
3. การอภิปราย	แบบประเมินพฤติกรรม การอภิปราย	ตรวจแบบประเมิน พฤติกรรมกรรมการ อภิปราย	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง
4. ตรวจใบงาน	แบบตรวจใบงาน	ตรวจใบงาน	ทำใบงานได้ถูกต้อง ร้อยละ 80

บันทึกผลหลังการเรียนรู้**1. ผลการจัดการเรียนรู้**

.....

.....

2. ปัญหา /อุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อผู้สอน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ใบความรู้

เรื่อง มารยาทในการรับประทานอาหาร

1. เมื่อได้รับเชิญไปรับประทานอาหารในงานพิธีใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหารแบบไทยแบบฝรั่งย่อมใช้มารยาทสุภาพเช่นเดียวกันถ้าเป็นการรับประทานอาหารแบบนั่งเก้าอี้ก็ต้องนั่งตัวตรงเรียบร้อยแต่ใช้เครื่องใช้ในการรับประทานอาหารที่เป็นส่วนของตน เช่น จาน ชาม ช้อน ส้อม มีด จานแบ่ง ผ้าเช็ดมือ ถ้วยน้ำแฉกถ้วยเหล้า ถ้าเป็นอาหาร ไทยต้องใช้ช้อนกลางตักอาหารที่เป็นของกลาง ไม่ใช่เครื่องมือของตนเองตักอาหารซึ่งเป็นของกลาง
2. เวลารับประทานอาหารต้องรับประทานโดยระมัดระวัง ไม่ทำให้เลอะเทอะมูมาม ควรหุบปากเวลาเคี้ยวอาหารเพื่อระวังมิให้มีเสียงดัง
3. ไม่ใช่มือของตนเองแตะต้องหรือหยิบอาหารที่ผู้อื่นจะบริโภค หรืออาหารที่เป็นของกลาง
4. ในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นต้องรอให้ผู้มีอาวุโสกว่านั่งก่อนจึงนั่ง แล้วผู้อาวุโสเริ่มรับประทานก่อนจึงรับประทาน
5. ถ้านั่งเก้าอี้ควรนั่งตัวตรง ไม่เท้าสอกบน โต๊ะอาหาร ถ้านั่งกับพื้นควรนั่งพับเพียบเรียบร้อย แลตั้งตัวตรงไม่ท้าวแขน
6. การใช้ผ้าเช็ดมือ เมื่อเข้านั่งโต๊ะอาหารก่อนจะรับประทานอาหารควรหยิบผ้าเช็ดมืออยู่ที่ตัก ก่อนจะใช้ผ้าเช็ดมือเช็ดปากก่อนทุกครั้งเพื่อมิให้แก้วเป็นคราบ คืมเสร็จแล้วเช็ดอีกครั้ง
7. ถือช้อนด้วยมือขวาแลส้อมด้วยมือซ้ายในเวลารับประทานอาหารแบบไทย
8. การชดน้ำซุบหรือน้ำแกง ย่อมชดจากข้างช้อนแลชดอย่างเจียบอย่าให้มีเสียงดัง
9. การใช้มีด มีไว้สำหรับตัดอาหาร จะนำไปจิ้มอาหารเข้าปากไม่ได้ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ผู้ใดใช้มีดส่งอาหารเข้าปากผู้นั้นเสียมารยาทอย่างมาก
10. ในการรับประทานอาหารน้ำชาหรือกาแฟ ช้อนกาแฟหรือช้อนชามิไว้สำหรับใช้คนเท่านั้นเมื่อคนเสร็จแล้วต้องวางไว้ในจานรองถ้วยอย่าคาช้อนไว้ในถ้วย แลอย่าชดจากช้อนเป็นอันขาด
11. การรับประทานอาหารแบบไทยหรือแบบพึ่งตัวเอง เรารับประทานอาหารด้วยมองของเราเอง ก่อนรับประทานอาหารต้องล้างมือให้สะอาด ใช้ผ้าสะอาดปูลาดบนพื้นบ้าน ผู้ที่จะรับประทานอาหารนั่งลงล้อมวงกันตักข้าวใส่จานกันขึ้นให้ครบคนลงมือตักข้าวกับใส่จานด้วยช้อนกลาง ใช้มือขวาขยำของที่ตักมากับข้าวในจานให้เป็นก้อนให้พอดีกับปากของตัว ใช้นิ้วหัวแม่มือผลัดก้อนข้าวให้เข้าไปอยู่ในปาก ต้องระวังอย่าให้ร่วงหล่นออกจากปากจะเป็นการเสียมารยาท
12. การรับประทานอาหารชนิดช่วยตัวเองหรือบุฟเฟต์ โดยมากจัดสำหรับเมื่อมีแขกมาก ๆ คือเจ้าของบ้านจะวางอาหารพร้อมทั้งคาวหวานแยกกันไว้เป็นหมู่ จัดอย่างสวยงามทั้งคาวหวาน แล้วเชิญแขกที่รับเชิญไปแบ่งรับประทานเองตามใจชอบ

13. ผู้รับเชิญจะเดินทางไปหยิบเครื่องมือสำหรับรับประทานก่อน เช่น จาน ชาม ส้อม ช้อน มีด และอื่น ๆ

14. เมื่อมีเครื่องอุปกรณ์พร้อมแล้วจึงเดินเลือกอาหารตามใจชอบ

15. เราควรจะรู้จักกระเพาะอาหารของเราให้ดีว่าจะบรรจุอาหารนักเท่าใด แล้วแบ่งให้พอดีกับความต้องการของตน อย่าโลภตักแบ่งไปจนรับประทานไม่หมด และอย่าแบ่งโดยขี้เขี้ยวทำลายความสวยงามที่เขาคบแต่งอาหารไว้

16. เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้วก็วางไว้ที่ใดที่หนึ่งที่เหมาะแก่จานชามที่ใช้แล้ว หรือส่งให้คนรับใช้ที่เดินเก็บจานชามที่เขารับประทานเสร็จแล้วก็ได้

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. มารยาทในการรับประทานอาหารหมายถึง

Blank handwriting practice lines with a watermark reading 'มหาวิทยาลัยราชภัฏ' (Mahavithayalai Rajabhat).

2. เวล่านักเรียนรับประทานอาหารควรมีมารยาทในการรับประทานอาหารอย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

3. นักเรียนคิดว่ามารยาทในการรับประทานอาหารมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด

4. นักเรียนคิดว่ามารยาทในการรับประทานอาหารควรมีการอนุรักษ์และเผยแพร่หรือไม่ เพราะเหตุใด
จงอธิบาย และยกตัวอย่างให้ชัดเจน

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการสังเกต

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	2 = ดี	1 = พอใช้	0 = ปรับปรุง
1. ความสนใจในเรื่องที่เรียน	1. ตั้งใจฟัง 2. สนใจซักถามความสงสัย 3. ไม่หยอกล้อเล่นกับเพื่อน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1. 2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
2. การให้ความร่วมมือ	1. มีการอาสารับปฏิบัติงานทุกครั้ง 2. มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม 3. ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาอย่างเต็มใจและจริงจัง	1. อาสารับปฏิบัติงานในบางครั้ง 2. เฉื่อยชาในบางครั้ง 3. ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาเมื่อถูกบังคับ	1. ปฏิเสธการอาสารับปฏิบัติในทุกกรณี 2. ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายกติกา ฝ่าฝืนบ่อยครั้ง 3. ไม่ยอมให้ความร่วมมือ
3. กระบวนการทำงาน	1. มีการวางแผน 2. ทำงานตามขั้นตอน 3. สรุปครบถ้วน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1. 2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
4. การนำเสนอ	1. การนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ชักชวนผู้ฟังให้ติดตามได้ดี 4. ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสม	1. นำเสนอได้ดี 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ขาดการชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 4. สื่อประกอบการนำเสนอ	1. ขาดขั้นตอนในการนำเสนอ 2. ไม่ชักชวน ชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 3. ไม่มีสื่อประกอบการนำเสนอ
5. คุณธรรมจริยธรรม	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ให้อภัยเพื่อน	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนในบางครั้ง 2. ให้อภัยเป็นบางครั้ง	1. ไม่ค่อยมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ไม่ค่อยให้อภัย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ	คะแนน
ดีมาก	16 -20
ดี	11 – 15
พอใช้	6 – 10
ปรับปรุง	1 – 5

สรุปผลการประเมิน

ระดับคุณภาพ	คะแนน
ดีมาก	ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ดี	ร้อยละ 70 – 79
พอใช้	ร้อยละ 60 – 69
ปรับปรุง	ต่ำกว่าร้อยละ 60 ลงไป

หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมินถือคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินชิ้นงานการเขียน

ประเด็นที่ ประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
รูปแบบชิ้นงาน	- รูปแบบชิ้นงานถูกต้องตามที่กำหนด - รูปแบบแปลกใหม่น่าสนใจ - มีขนาดเหมาะสม - รูปภาพมีสีสันสวยงาม - รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา	- รูปแบบแปลกใหม่น่าสนใจ - มีขนาดเหมาะสม - รูปภาพมีสีสันสวยงาม - รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา	- มีขนาดเหมาะสม - รูปภาพมีสีสันสวยงาม - รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา	- รูปภาพมีสีสันสวยงาม - รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา	- รูปภาพสัมพันธ์กับเนื้อหา
การใช้ภาษา	- มีการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง - ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา - สะกดคำถูกต้อง - มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ - มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	- ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา - สะกดคำถูกต้อง - มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ - มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	- สะกดคำถูกต้อง - มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ - มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	- มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ - มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	- มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้อง - เนื้อหาตรงตามหัวข้อเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาตรงตามหัวข้อเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาสอดคล้อง
ทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา	ส่งชิ้นงานภายในเวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 1 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 2 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 3 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนดเกิน 3 วัน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

ใบงานที่.....วันที่.....

กลุ่มที่	พฤติกรรมการทำงานร่วมกันในการทำงาน															เฉลี่ย	
	การมีส่วนร่วม					ความรับผิดชอบ					ความถูกต้องของข้อมูล						รวม
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาเป็นระดับดังนี้

ดีมาก ให้คะแนน 5

ดี ให้คะแนน 4

ปานกลาง ให้คะแนน 3

พอใช้ ให้คะแนน 2

ปรับปรุง ให้คะแนน 1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ สำหรับประเมินผลงาน

คำชี้แจง เกณฑ์การให้คะแนนผลงานนักเรียน ในแผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรบูรณาการ
เรื่อง รักเอกลักษณ์ไทย

ความเรียบร้อย

ดี ให้คะแนน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานเรียบร้อย สะอาด มีความตั้งใจ
พอใช้ ให้คะแนน 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ มีความตั้งใจในการทำงาน ทำงานไม่ค่อยสะอาด
ปรับปรุง ให้คะแนน 0 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานสกปรก ไม่ตั้งใจในการทำงาน

ตรงเวลา

ดี ให้คะแนน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานเสร็จทันเวลา
พอใช้ ให้คะแนน 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานเสร็จเลยกำหนดเล็กน้อย
ปรับปรุง ให้คะแนน 0 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานไม่เสร็จตามเวลา

การนำเสนอผลงาน

ดี ให้คะแนน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ข้อมูลมีประโยชน์ และถูกต้อง
มีการนำเสนอที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย
พอใช้ ให้คะแนน 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ มีความตั้งใจ ข้อมูลไม่ถูกต้อง
ปรับปรุง ให้คะแนน 0 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่มีความตั้งใจ
การนำเสนอไม่น่าสนใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ราไทย	เวลาเรียน 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เต้นกำรำเคียว	เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

- ส 2.1 ป.5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม
 ส 2.1 ป.5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สาระสำคัญ

เต้นกำรำเคียว เป็นการแสดงพื้นเมืองที่เก่าแก่ของชาวชนบทในภาคกลาง แถบจังหวัด นครสวรรค์ ซึ่งชาวชนบทส่วนมากมีอาชีพการทำนาเป็นหลัก และด้วยนิยัรักสนุกกับการเป็นเจ้า บทเจ้ากลอน จึงได้เกิดการเต้นกำรำเคียวขึ้น ในเนื้อเพลงจะสะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของ ชาวบ้าน ลักษณะการรำจะเน้นความสนุกเป็นใหญ่ มีทั้งเต้นและรำควบคู่กันไป ในมือของผู้รำข้าง หนึ่งจะถือเคียว อีกข้างหนึ่งถือข้าวที่เกี่ยวแล้ว จึงเรียกการแสดงนี้ว่า "เต้นกำรำเคียว" จะเล่นกันใน ฤดูเกี่ยวข้าว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายเต้นกำรำเคียวได้
2. นักเรียนเห็นคุณค่าเต้นกำรำเคียวที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่เต้นกำรำเคียว

สาระการเรียนรู้

- เต้นกำรำเคียว

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักความเป็นไทย
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูนำเคียวมาให้แก่นักเรียนดู และร่วมกันพูดคุยสนทนาซักถาม เช่น
 - เมื่อนักเรียนเห็นเคียวแล้วนักเรียนคิดถึงอะไรบ้าง
 - นักเรียนเคยใช้เคียวหรือไม่ ถ้าใช่ นักเรียนใช้ทำอะไร

ขั้นสอน

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน

เลขานุการ ศึกษาใบความรู้เรื่องต้นกำรำเคียว

3. นักเรียนเข้ากลุ่ม และระดมสมองร่วมกันศึกษาเรื่องต้นกำรำเคียว โดยออกแบบทำทางประกอบเพลงต้นกำรำเคียวตามความคิดของนักเรียน พร้อมกับวาดภาพโดยใช้เทคนิคของแสงเงา น่าน้ำ และวรรณะสี และสร้างสรรค์งานปั้นจากดินน้ำมัน เป็นรูปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทยในชนบท

4. นักเรียนกลับเข้ากลุ่ม แต่ละกลุ่มออกมาร้องเพลงต้นกำรำเคียวพร้อมกับแสดงทำทางที่กลุ่มของตนได้ร่วมกันออกแบบ

5. ครูพานักเรียนให้นักเรียนเข้าชมนิทรรศการ ข้าว.....จากเมล็ดสู่เมล็ด

ขั้นสรุป

6. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปคุณค่าต้นกำรำเคียว และข้าวที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทยและการอนุรักษ์และเผยแพร่การต้นกำรำเคียว

การบูรณาการการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1. คุณค่าการเดินกำรำเคียว ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย 2. การอนุรักษ์และเผยแพร่ เดินกำรำเคียว	- เข้าชมนิทรรศการ ข้าว..... จากเมล็ดคู่เมล็ด - การสรุปคุณค่าเดินกำรำเคียว ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทยและการอนุรักษ์และเผยแพร่ เดินกำรำเคียว
ศิลปะ	1. วาดภาพ โดยใช้เทคนิคของแสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสี 2. สร้างสรรค์งานปั้นจาก ดินน้ำมันหรือดินเหนียวโดยเน้นการถ่ายทอดจินตนาการ 3. ร้องเพลงไทยหรือเพลงสากล หรือเพลงไทยสากลที่เหมาะสมกับวัย 5. แสดงท่าทางประกอบเพลงหรือเรื่องราวตามความคิดของตน 6. ค้นหา รวบรวมข้อมูลที่สนใจและ เป็นประโยชน์ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เชื่อถือได้ ตรงตามวัตถุประสงค์	การเข้ากลุ่ม และระดมสมองร่วมกับศึกษาเรื่อง เดินกำรำเคียว โดยออกแบบทำทางประกอบเพลงเดินกำรำเคียวตามความคิดของตน พร้อมกับวาดภาพโดยใช้เทคนิคของแสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสี และสร้างสรรค์งานปั้นจาก ดินน้ำมัน เป็นรูปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทยในชนบท
สุขศึกษาและพลศึกษา	อธิบายความสำคัญของการมีครอบครัวที่อบอุ่นตามวัฒนธรรมไทย	อธิบายครอบครัวที่อบอุ่นตามวัฒนธรรมไทยผ่านการปั้นดินน้ำมัน เป็นรูปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทยในชนบท

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. เคียว
2. ดินน้ำมัน ใบความรู้เรื่อง เดินกำรำเคียว
3. สี
4. ใบความรู้เรื่อง เดินกำรำเคียว
5. ใบงาน เรื่อง แสดงท่าทางประกอบเพลงเดินกำรำเคียวตามความคิดของตน

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือ	การประเมินผลตาม สภาพจริง	เกณฑ์
1. วัดความสนใจ	แบบบันทึกการสังเกต	ตรวจแบบบันทึกการสังเกต	0 หมายถึง ปรับปรุง 1 หมายถึง พอใช้ 2 หมายถึง ดี
2. สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	ตรวจแบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง
3. สังเกตการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ตรวจแบบประเมินการนำเสนอ	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง
4. ตรวจใบงาน	แบบตรวจใบงาน	ตรวจใบงาน	ทำใบงานได้ถูกต้อง ร้อยละ 80
5. สังเกตการปฏิบัติงาน	แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน	ตรวจแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน	3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ปรับปรุง

บันทึกผลหลังการเรียนรู้**1. ผลการจัดการเรียนรู้**

.....

.....

2. ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อผู้สอน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ใบความรู้

เรื่อง เพลงเต้นกำรำเคียว

เต้นกำรำเคียว เป็นการแสดงพื้นเมืองที่เก่าแก่ของชาวชนบทในภาคกลาง แถบ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งชาวชนบทส่วนมากมีอาชีพการทำนาเป็นหลัก และด้วยนี้สืบทอดกัน การเป็นเจ้าบทเจ้ากลอน จึงได้เกิดการเต้นกำรำเคียวขึ้น ในเมื่อเพลงจะสะท้อนให้เห็นสภาพ ความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ลักษณะการรำ จะเน้นความสนุกเป็นใหญ่ มีทั้งเต้นและรำควบคู่กัน ไป ในมือของผู้รำข้างหนึ่งจะถือเคียว อีกข้างหนึ่งถือข้าวที่เกี่ยวแล้ว จึงเรียกการแสดงนี้ว่า "เต้นกำรำเคียว" จะเล่นกันในฤดูเกี่ยวข้าว

วิธีเล่น จะมีผู้เล่นประมาณ 5 คู่ แบ่งผู้เล่นเป็นสองฝ่าย ฝ่ายชายเรียกว่า พ่อเพลง ฝ่ายหญิงเรียกว่า แม่เพลง เริ่มด้วยพ่อเพลงร้องชักชวนแม่เพลงให้ออกมาเต้นกำรำเคียว โดยร้องเพลงและเดินออกไปรำต่อฝ่ายหญิงและแม่เพลงก็ร้องและรำแก้กัน ไป ซึ่งพ่อเพลงแม่เพลงนี้อาจเปลี่ยนไปหลายคน ช่วยกันร้องจนจบเพลง ผู้ที่ไม่ได้เป็นพ่อเพลงแม่เพลงก็จะเป็นลูกคู่ ปรบมือและร้องเฮ้ เฮวให้จังหวะ

การแต่งกาย ฝ่ายชายจะนุ่งกางเกงขาก๊วยและเสื้อกุดย่นสีดำ มีผ้าขาวม้าคาดพุง สวมรองเท้าไม่สวมรองเท้า ฝ่ายหญิงจะนุ่งโจงกระเบนและเสื้อกระบอกสีดำทั้งชุด ทัดดอกไม้ที่หู ขวและไม่วางรองเท้าเช่นกัน ผู้แสดงทุกคนถือเคียวในมือขวา และถือรวงข้าวในมือซ้าย

เพลงมา

ชาย มากันเถิดนางเอย เอ๋ยรา แม่มามารีมา แม่มา (ซ้ำ) มาเถิดแม่หนูน้อง พี่จะเป็นน้องให้น้อง เป็นปี่ ต้อยตะริดตัดตอด น้ำแห้งน้ำหยอดที่ตรงล้นปี มาเถิดแม่มา มารีมาแม่มา มาเต้นกำรำ เคียวกันโนนานี้เอย

เพลงไป

ชาย ไปกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่ไปไปรีไป แม่ไป ไปชมนกกันที่ในป่า ไปชมพฤกษากันในไพร ไป
ชม ชะนีผีไพรกันเล่นที่ในดงเอย

หญิง ไปกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อไปไปรีไป พ่อไป นื่องเดินขกจิกไหล่ ตามกันพี่ชายไปเอย

เพลงเดิน

ชาย เดินกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่เดินเดินรีเดิน แม่เดิน ช่างทำขึ้น โศก เสี่ยงโพระคัมมันเกร็น (ข้า) จะชวน
หมูน่องไปท้องพะเนิน ชมเล่นให้เพลินใจเอย

หญิง เดินกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อเดินเดินรีเดิน พ่อเดิน หนทางก็กระหกระเหินแล้วนื่องจะเดินอย่างไรเอย

เพลงรำ

ชาย รำกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่รำรำรีรำ แม่รำ ใส่เสื้อดี แม่ห่มแต่สีดอกขำ น้อยหรือแม่แม่ช่างรำ แม่เชื้อ
ระบำเก่าเอย

หญิง รำกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อรำรำรีรำ พ่อรำ มหาหงส์ลงต่ำ ต่างคนต่างรำไปเอย

เพลงร่อน

ชาย ร่อนกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่ร่อนร่อนรีร่อน แม่ร่อน (ข้า) รูปร่างเหมือนนางระบำ แม่เอ้ยช่างรำ แม่คุณ
ช่างร่อน (ข้า) อ่อนแอ้นแขนอ่อน รูปร่างเหมือนมอญรำเอย

หญิง ร่อนกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อร่อนร่อนรีร่อน พ่อร่อน สีนวลอ่อนๆ ร่อนแต่ลมบนลมเอย

เพลงบิน

ชาย บินกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่บินบินรีบิน สองตีนกระที่บดิน ใครเลยจะบินไปได้อย่างเจ้า (ข้า) ใส่อบ
ขาวๆ รำกำข้าวงามเอย

หญิง บินกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อบิน บินรีบิน พ่อบิน มหาหงส์ทรงศีล บินไปตามลมเอย

เพลงชัก

ชาย ชักกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่ชักชักรีชัก แม่ชัก ชักตื้น กระไรติดก็ชักก็ชัก กระไรติดก็ชัก (ข้า) แม่หงส์ทอง
น่องรัก ชักให้หมดวงเอย

หญิง ชักกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อชักชักรีชัก พ่อชัก (ข้า) อย่าเข้ามาใกล้ฉันนัก จะโดนเกี้ยวควักตาเอย

เพลงข่อย

ชาย ข่อยกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่ข่อยข่อยรีข่อย แม่ข่อย นุกพงอะไรแกรกๆ สองมือก็แวกนัยน์ตาก็มอง (ซ้ำ)
พบฝูลงมะมั่ง กวางทอง พวกเราก็จ้องขิงเอย

หญิง ข่อยกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อข่อยข่อยรีข่อย พ่อข่อย ฝูลงมะมั่งกวางทอง ข่อยมากินถั่วเอย

เพลงย่าง

ชาย ย่างกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่ย่างย่างรีย่าง แม่ย่าง ย่างเถิดย่างเถิดแม่ย่าง ย่างรีย่างแม่ย่าง เจอะเสื่อพื้ก็จะ
ยิง เจอะกระทิงพื้ก็จะย่าง (ซ้ำ) ไม่ว่าเนื้อเสื่อเนื้อซ้าง จะย่างไปฝากเมียเอย

หญิง ย่างกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อย่าง ย่างรีย่างพ่อย่าง เนื้อเสื่อเนื้อซ้าง ย่างไปฝากเมียเอย

เพลงแถ

ชาย แถกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่แถแถรีแถ แม่แถ (ซ้ำ) จะลงหนองไหน พี่จะไปหนองนั้นแน่ (ซ้ำ) นก
กระสาปลากกระแห แถให้ติดดินเอย

หญิง แถกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อแถแถรีแถ พ่อแถ (ซ้ำ) นกกระสาปลากกระแห แถมาลงหนองเอย

เพลงดอง

ชาย ดองกันเถิดนางเอย เอ้ยรา แม่ดองดองรีดอง แม่ดอง (ซ้ำ) ดองรีดองแม่ดอง ดองซิดองแม่ดอง คอยขยับ
จับจ้อง ดองให้ดูนางเอย

หญิง ดองกันเถิดนายเอย เอ้ยรา พ่อดองดองรีดอง (ซ้ำ) กล้าดีก็เข้ามาดอง จะ โคนกระบองดีเอย

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1.การวิเคราะห์งาน	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกฎเกณฑ์ โดยพิจารณา การแยกแยะ และ สรุปคำตอบได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกฎเกณฑ์ โดยพิจารณา แยกแยะได้	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ โดยพิจารณา แยกแยะได้ส่วน
2.การวางแผน ในการทำงาน	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับงาน และกำหนดวิธีการ ทำงานได้อย่างเป็น ลำดับขั้นตอน	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับงาน และกำหนดวิธีการ ทำงานได้	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสม
3.การปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอน ที่วางแผนไว้ มี ทักษะในการใช้/ เก็บรักษาอุปกรณ์ ได้ผลงานสำเร็จตาม กำหนดเวลา สามารถนำผลงาน ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอน ที่วางแผนไว้ มีทักษะในการใช้/ เก็บรักษาอุปกรณ์ ได้ผลงานสำเร็จตาม กำหนดเวลา สามารถนำผลงาน ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอนที่ วางแผนไว้ มีทักษะ ในการใช้/เก็บรักษา อุปกรณ์ ได้ผลงาน ที่มีคุณภาพในระดับ ปานกลาง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
การปฏิบัติงาน (ต่อ)	และนำเสนอผลงาน ให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	และนำเสนอผลงาน ได้	
4. การประเมินผล การทำงาน	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน ขณะ ปฏิบัติงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จแล้ว สามารถนำผล การประเมินมา ปรับปรุงแก้ไข ผลงานให้มี คุณภาพได้อย่างดี	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน ขณะ ปฏิบัติงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จ	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จ

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการสังเกต

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	2 = ดี	1 = พอใช้	0 = ปรับปรุง
1. ความสนใจในเรื่องที่เรียน	1. ตั้งใจฟัง 2. สนใจซักถามความสงสัย 3. ไม่หยอกล้อเล่นกับเพื่อน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
2. การให้ความร่วมมือ	1. มีการอาสารับปฏิบัติงานทุกครั้ง 2. มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม 3. ปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเต็มใจและจริงจัง	1. อาสารับปฏิบัติงานในบางครั้ง 2. เฉื่อยชาในบางครั้ง 3. ปฏิบัติตามกฎกติกาเมื่อถูกบังคับ	1. ปฏิเสธการอาสารับปฏิบัติในทุกกรณี 2. ไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาฝ่าฝืนบ่อยครั้ง 3. ไม่ยอมให้ความร่วมมือ
3. กระบวนการทำงาน	1. มีการวางแผน 2. ทำงานตามขั้นตอน 3. สรุปครบถ้วน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
4. การนำเสนอ	1. การนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ชักชวนผู้ฟังให้ติดตามได้ดี 4. ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสม	1. นำเสนอได้ดี 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ขาดการชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 4. สื่อประกอบการนำเสนอ	1. ขาดขั้นตอนในการนำเสนอ 2. ไม่ชักชวน ชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 3. ไม่มีสื่อประกอบการนำเสนอ
5. คุณธรรมจริยธรรม	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ให้อภัยเพื่อน	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนในบางครั้ง 2. ให้อภัยเป็นบางครั้ง	1. ไม่ค่อยมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ไม่ค่อยให้อภัย

แบบประเมินผลงาน

กลุ่มที่	ใบกิจกรรม/สมุดภาพ															รวม	ผลการประเมิน	
	เนื้อหา			การตอบคำถาม			ความสะอาด			ร่วมมือทำงาน			เสร็จทันเวลา				ผ่าน	ไม่ผ่าน
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2			

หมายเหตุ ระดับคุณภาพมีดังนี้

เกณฑ์ระดับ 0 หมายถึง ปรับปรุง

1 หมายถึง พอใช้

2 หมายถึง ดี

เกณฑ์แปลผลการประเมิน

เกณฑ์การตัดสิน		
0-	4	0
5-	8	1
9-	10	2

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	2 = ดี	1 = พอใช้	0 = ปรับปรุง
1. เนื้อหา	1. มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม 2. เนื้อหาสอดคล้องตรงประเด็น 3. เนื้อหา มีสาระประโยชน์	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
2. การตอบคำถาม	ตอบคำถามจากเรื่องที่เรียนได้ทุกข้อ	ตอบคำถามจากเรื่องที่เรียนได้เป็นส่วนใหญ่	ส่วนใหญ่แล้วตอบคำถามไม่ได้
3. ความสะอาด	1. สะอาดเรียบร้อย ไม่มีรอยขีดฆ่า 2. มีการตกแต่งสีเส้นสวยงาม 3. มีการขีดเส้นค้นขีดเส้นได้ชัดเจน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
4. ร่วมมือทำงาน	1. มีการวางแผน 2. มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ 3. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 4. ยอมรับฟังความคิดเห็นขอผู้อื่น	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 3 และ 4	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2.3 และ 4 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
5. เสร็จทันเวลา	ส่งงานภายในเวลาที่กำหนด	ใช้เวลามาก/น้อยจากที่กำหนดไม่เกิน 3 นาที	ใช้เวลามาก/น้อยจากที่กำหนดเกิน 3 นาที

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

ใบงานที่.....วันที่.....

กลุ่มที่	พฤติกรรมการทำงานร่วมกันในการทำงาน														
	การมีส่วนร่วม					ความรับผิดชอบ					ความถูกต้องของข้อมูล				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาเป็นระดับดังนี้

ดีมาก	ให้คะแนน	5
ดี	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
พอใช้	ให้คะแนน	2
ปรับปรุง	ให้คะแนน	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ข้อ ที่	รายการพฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ			ไม่ปฏิบัติ ปรับปรุง
		ดี	ปาน กลาง	พอใช้	
1	มีการปรึกษาและวางแผนร่วมกันก่อน ทำงาน				
2	มีการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสมและสมาชิก ทำตาม หน้าที่ทุกคน				
3	มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอน				
4	มีการให้ความช่วยเหลือกัน				
5	ผลงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด				
6	ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา				
7	ผลงานมีความริเริ่มสร้างสรรค์				
8	ผลงานแสดงถึงการนำความรู้ที่ได้มา ประยุกต์ใช้				
9	สามารถให้คำแนะนำกลุ่มอื่นได้				
10	มีหลักฐานการศึกษาข้อมูลชัดเจน				

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานที่ชัดเจนถือว่า ดี ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานเทียบเท่าทั่วไป ถือว่า ปานกลาง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานต่ำกว่าคนทั่วไป ถือว่า พอใช้ ให้ 1 คะแนน

ไม่ปฏิบัติ ถือว่าต้องปรับปรุง ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน ระดับคุณภาพ

21 – 30 ดี

11 – 20 พอใช้

0 -10 ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การละเล่นและของเล่นของเด็กไทย	เวลาเรียน 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วีรชาวสาร ม้าก้านกล้วย	เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

- ส 2.1 ป.5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม
 ส 2.1 ป.5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สาระสำคัญ

การละเล่น คือ การละเล่นที่แสดงเอกลักษณ์ของประเทศไทย เป็นกิจกรรมบันเทิงที่แฝงไว้ด้วยสัญลักษณ์ อันเนื่องด้วยวัฒนธรรมและประเพณีสะท้อนวิถีชีวิตและความเชื่อของสังคมที่สืบทอดมาแต่โบราณ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความเป็นมาของการละเล่นไทยได้
2. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการละเล่นไทยได้
3. เล่นการละเล่นไทยได้
4. อนุรักษ์และเผยแพร่งานการละเล่นไทยได้

สาระการเรียนรู้

- ประวัติความเป็นมาของการละเล่นไทย
- คุณค่าและประโยชน์ของการละเล่นไทย
- เล่นการละเล่นไทย เช่น งูกินหาง มอญซ่อนผ้า

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักความเป็นไทย
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้ (4MAT)

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูนำอุปกรณ์ประกอบการเล่นเกมของเด็กไทยมาให้นักเรียนดู เช่น ผ้า เชือก ห่วง ก้าน

กล้วย

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ประสบการณ์หรือสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ครูนำอุปกรณ์ประกอบการเล่นเกมของเด็กไทยมาให้นักเรียนดู เช่น ผ้า เชือก ห่วง ก้าน

กล้วยแล้วให้นักเรียนร่วมกันพิจารณา และถามคำถามดังนี้

- นักเรียนทราบหรือไม่ว่าสิ่งที่ครูนำมาให้นักเรียนพิจารณาคืออะไร
- นักเรียนเคยใช้อุปกรณ์เหล่านี้หรือไม่ ถ้าใช่ ใช้ทำอะไร

ขั้นที่ 3 การพัฒนาประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอดหรือแนวคิด (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน และช่วยกันพิจารณา ผ้า เชือก ห่วง ก้านกล้วย แล้วเขียนสรุปว่าผ้า เชือก ห่วง ก้านกล้วย มีความเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง

ขั้นที่ 4 การพัฒนาความรู้ความคิด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องความเป็นมาของการเล่นเกมของไทย แล้วตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนโดยใช้คำถามพร้อมอธิบายเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามแนวคิดที่ได้เรียนรู้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยวิธีการจับสลาก และแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ โดยศึกษาเกี่ยวกับการเล่นเกมไทย พร้อมออกมานำเสนอ

ขั้นที่ 6 การสร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเอง (พัฒนาสมองซีกขวา)

นักเรียนเข้ากลุ่ม และระดมสมองร่วมกับการศึกษาการเล่นเกมของไทยที่กลุ่มตนเองเลือก และเตรียมนำเสนอการเล่น

เมื่อหมดเวลา ครูให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอการละเล่นของเด็กไทยให้เพื่อนในห้องดู
ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่องการละเล่นเด็กไทย

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์ผลงานและแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

เมื่อนำเสนอจบครูให้แต่ละกลุ่มออกมาสรุปความสำคัญ และประโยชน์ที่ได้รับจากการ
เล่นการละเล่นไทยที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 8 การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนร่วมกันจัดบอร์ด นำเสนอผลงาน เรื่องประโยชน์ที่ได้รับจากการละเล่นของ
เด็กไทย

การบูรณาการการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	เห็นความสำคัญของภูมิปัญญา ไทย	อธิบายความสำคัญ และ ประโยชน์ของการละเล่นไทย
สุขศึกษาและพลศึกษา	การออกกำลังกาย และการเล่น การละเล่นไทย	เล่นการละเล่นไทย
ภาษาไทย	การพูดรายงาน	การพูดรายงานอธิบายวิธีการ เล่น ความสำคัญ และ ประโยชน์ของการละเล่นไทย

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. รูปภาพ การละเล่นของไทย
2. อุปกรณ์การละเล่นของไทย เช่น ผ้า เชือก ห่วง ก้านกล้วย
3. ใบความรู้ เรื่องความเป็นมาของการละเล่นของไทย
4. ใบงาน เรื่องการละเล่นเด็กไทย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ด้านความรู้ (K)

- วิธีการ

ตรวจผลงานใบงาน

- เครื่องมือ
 - แบบตรวจใบงาน
- เกณฑ์
 - ตอบถูกต้อง 80% ของการทำใบ

2. ด้านทักษะกระบวนการ (P)

- วิธีการ
 - ตรวจใบงาน
 - สังเกตการนำเสนอผลงาน
 - สังเกตทักษะการปฏิบัติงาน
- เครื่องมือ
 - แบบตรวจใบงาน
 - แบบประเมินผลงาน
 - แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน
- เกณฑ์
 - ใบงานสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามขั้นตอนเฉลี่ย 80%

3. ด้านคุณลักษณะ (A)

- วิธีการ
 - สังเกตการตอบคำถาม
 - สังเกตการทำงานกลุ่ม
 - สังเกตการณ์ทำงานเป็นรายบุคคล
- เครื่องมือ
 - แบบแสดงความคิดเห็น
 - แบบสังเกตพฤติกรรม
 - แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
- เกณฑ์
 - ศรัทธาการทำความดีมีคุณธรรม จริยธรรมจากแบบสำรวจและการสอบถามเฉลี่ย 80%

คุณธรรมจริยธรรม

1. ความสามัคคีของหมู่คณะสามารถแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้ ได้
2. ความเสียสละ
3. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้เกิดผลดีทั้งสองฝ่าย เช่นนักเรียนช่วยกันทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้จนเสร็จ นักเรียนก็จะไม่ถูกครูทำโทษ

บันทึกผลหลังการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อผู้สอน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ใบความรู้

เรื่อง ความเป็นมาของการละเล่นของไทย

การละเล่นของไทย คือ การเล่นดั้งเดิมของเด็กและผู้ใหญ่ สืบทอดต่อกันมา เล่นเพื่อความบันเทิงใจ มีทั้งมีกติกาและไม่มียกติกามีบทหรือไม่มีบทร้อง บ้างมีทำนองทำรำประกอบเพื่อให้งดงามและสนุกสนานยิ่งขึ้น ผู้เล่นและผู้ชมสนุกสนานร่วมกัน

การละเล่นของไทยพบหลักฐานว่ามีมาแต่กรุงสุโขทัย แต่ที่ชัดเจนปรากฏในบทละครเรื่อง "มโนห์รา" ครั้งกรุงศรีอยุธยา คือ การเล่นว่าว ลิงชิงเสา ปลาตองอวน

การละเล่นไทยแตกต่างไปตามสภาพท้องถิ่นบางอย่างไม่สามารถจะชี้ขาด ลงไปได้ว่าเป็นการละเล่นของเด็กหรือของผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตาม วิธีการเล่นส่วนใหญ่มีคุณค่าในทางเสริมสร้างพลานามัย ประเทืองปัญญา ช่วยให้อารมณ์แจ่มใส ผิดจิตใจให้งดงาม มีความสามัคคี และสร้างคนดี

การละเล่นไทยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. การละเล่นในชีวิตประจำวัน
2. การละเล่นในเทศกาลต่างๆ เพลงแห่ดอกไม้ เพลงพืชมงคล เพลงพวงมาลัย เพลงเหย่อยหรือเพลงพาดคำ
3. การละเล่นของหลวง ซึ่งมีมาแต่กรุงศรีอยุธยาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ หมายถึงการละเล่นที่แสดงในพระราชพิธีต่างๆ ไม่เพียงแสดงหน้าที่นั่งในเขตพระราชฐาน ข้างนอกก็แสดงได้

การละเล่นไทยได้แก่

ม้ก้านกล้วย

เป็นการละเล่นที่สนุกสนาน เป็นที่ชื่นชอบของเด็กผู้ชาย วัสดุที่นำมาประดิษฐ์เป็นม้คือ ก้านกล้วย ตัดเลียนแบบหัวและค่อม้า อาจทำสายบังเหียนให้ดูคล้ายของจริง เด็กๆ จะขึ้นไปจับบนหลังม้ก้านกล้วย ทำท่าเหมือนขี่ม้าจริง อาจจะแข่งขันว่าใครวิ่งเร็วกว่ากัน หรืออาจขี่ม้ก้านกล้วยวิ่งไปรอบบริเวณลานกว้างๆ ก็ได้

กระโดดเชือก

การกระโดดเชือกมี 2 แบบ คือ การกระโดดเชือกเดี่ยว และการกระโดดเชือกหมู่ ใช้เชือกปอยาวพอที่จะควัดพันศีรษะ ขมวดหัว - ท้ายเพื่อกันเชือกหลุด เวลาเล่นแกว่งเชือกด้วยมือทั้งสองข้าง แล้วกระโดดขึ้นลงตรงกลาง การกระโดดเชือกหมู่จะใช้เชือกที่ยาวกว่า มีผู้เล่นสองคนจับหัวท้ายข้างละคน คอยเกร่งเชือก สามารถกระโดดได้พร้อมกันหลาย ๆ คน

ลูกหนัง

การเล่นนี้ต้องมีพองแมง ส่วนผู้เล่นอื่นๆ เป็นลูกกู เอามือจับเอาแมงเป็นแถวยาว เริ่มเล่นด้วยการ สันทนาการหว่างแมงกับพอง เมื่อสันทนาการพองจะพยายามไล่จับลูกกู ถ้าแตะลูกกูคนใด คนนั้นจะต้อง ออกมาจากแถว แมงจะต้องปกป้องลูกกู การหนีของลูกกูต้องไม่ให้ขาดตอนจากกัน ต้องเลี้ยงให้สวยงาม เป็นกระบวนเหมือนงู

เล่นหว่าง

"หว่าง" เป็นอุปกรณ์การเล่นที่ประดิษฐ์จากไม้ไผ่ ซึ่งเหลาจนไม่มีคมเหลืออยู่ นำปลายทั้งสองข้างมาผูกเป็น วงกลม เล่นโดยการนำเข้มาร่อนที่เอว เช่นเดียวกับการเล่นหว่างในปัจจุบัน นิยมเล่นกันเป็นกลุ่ม การเล่นนี้จะทำให้เด็กๆ สนุกกับการออกกำลังกาย และได้พบปะเพื่อนฝูง

ขี่ม้าส่งเมือง

แบ่งผู้เล่นออกเป็นสองฝ่าย แล้วเลือกผู้เล่น 1 คน มาเล่นเป็นเจ้าเมือง ฝ่ายที่เริ่มก่อนจะกระซิบบความลับให้ เจ้าเมืองทราบ (อาจจะเป็นชื่อคนหรือเรื่องที่ตกลงกันไว้) ถ้าฝ่ายตรงข้ามทายถูกเจ้าเมืองจะบอกว่า "ไป๋" ฝ่ายที่ทายถูกก็จะชนะ และได้ฝ่ายแรกเป็นเชลย ถ้าทายผิดก็จะต้องตกเป็นเชลย ฝ่ายใดตกเป็นเชลยหมด ก่อน ต้องเป็นม้าให้อีกฝ่ายหนึ่งขี่หลังไปส่งเมือง

กาปักไข่

บางแห่งเรียกว่า "ชิงไข่เต่า" ผู้เล่นเป็นอีกาหรือเต่าจะเข้าไปอยู่ในวงกลมที่ขีดไว้ คนอื่นๆ ยืนนอกวงกลม พยายามแย่งเอาอีกาหรือเต่าที่สมมุติว่าเป็นไข่มาให้ได้ อีกาหรือเต่าจะปิดปากแขนขาไปมา ถ้าโดนผู้ใดผู้หนึ่ง จะต้องมาเล่นเป็นอีกาแทนทันที แต่ถ้าไข่ถูกแย่งหมด อีกาหรือเต่าจะต้องไปตามหาไข่ที่ผู้อื่นซ่อนไว้ หาก หาไม่พบจะถูกงูเห่าไปหาไข่ที่ซ่อนไว้ เป็นการลงโทษ

โถกเทก

อาจเรียกชื่อแตกต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่น เป็นการเล่นที่ใช้อุปกรณ์ที่ทำมาจากไม้ไผ่ ประกอบด้วยท่อนไม้สั้นซึ่งเป็นที่เหยียบสำหรับยืน มีผ้าพันเพื่อไม่ให้เจ็บง่ามเท้า ไม้ท่อนยาวสำหรับใช้เป็นตัวยืนจับ เวลาเล่นต้องพยายามทรงตัวเดินจะทำให้รู้สึกว่ายาวขึ้น เด็กๆ อาจจะแข่งขันกันว่าใคร สามารถเดินได้เร็วกว่ากัน

มอญซ่อนผ้า

ทุกคนนั่งล้อมวงช่วยกันร้องว่า "มอญซ่อนผ้า ตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง ไว้นอนไว้นี้ ฉันจะตีกันเธอ" มอญจะถ่อผ้า เคนรอบวงแล้วแอบหย่อนผ้า ไว้ข้างหลังผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง หากผู้เล่นคนนั้นรู้ตัวก่อนก็จะหยิบผ้ามาไล่ตี มอญ แล้ววิ่งมานั่งที่เดิม แต่หากว่ามอญเดินกลับมาอีกรอบหนึ่ง แล้วผู้เล่นคนนั้นยังไม่รู้ตัว ก็จะถูกลมอญ เอาผ้าตีหลัง และต้องเล่นเป็นมอญแทน

หมาไล่ห่าน

เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นหมาวิ่งไล่ อีกคนหนึ่งเป็นห่านวิ่งหนี ผู้เล่นนอกนั้นจับมือล้อมกันเป็นวง เมื่อห่านจวนตัวก็จะวิ่งลอดเข้าไปในวงล้อม ผู้ที่เล่นเป็นประตูดึงพยายาม กันไม่ให้หมาเข้าไปในหรือนอกวงทัน ห่าน กตึกามีอยู่ช่วงใดที่ผู้เล่นเป็นประตูพากันนั่งลง ถอดเป็นการปิดประตู หากห่านใดไล่ทันและโดนจับได้ก็ถือว่าแพ้

ลิงชิงหลัก

เลือกผู้เล่นคนหนึ่งสมมุติว่าเป็นลิง ไม่มีหลัก ยืนอยู่กลางวง ผู้เล่นที่เหลือยืนเกาะหลักของตน (ใช้คนสมมุติเป็นหลักก็ได้) อยู่รอบวง กตึกาคือผู้เล่นเป็นลิงมีหลักจะต้องสลับหลักเรื่อยๆ ลิงตัวที่ไม่มีหลักก็ต้องพยายามแย่งหลักของตัวอื่นให้ได้ ถ้าวิ่งเร็วกว่าก็จะได้หลักไปครอง ลิงที่ช้ากว่าก็จะกลายเป็นลิงชิงหลัก คอยแย่งหลักคนอื่นต่อไป

ลูกช่วง

ใช้ผ้าเช็ดหน้าผืนใหญ่หรือเศษหญ้าแห้งมาผูกปมเป็นลูกช่วง แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ฝ่าย เริ่มเล่นด้วยการ โยนลูกช่วงให้อีกฝ่ายหนึ่งรับ ถ้าฝ่ายตรงข้ามรับได้ก็จะเอาลูกช่วงนั้นไปกลับ มายังฝ่ายที่โยนมา ถ้าปาถูกตัวผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง ก็จะได้คะแนน ความสนุกจะอยู่ที่ลีลาในการหลอกหลอ ซึ่งไหวชิงพริบ ของการหลบและการปาลูกช่วง ซึ่งอาจจะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งสับสน

โพงพาง

ผู้เล่นเป็น "ปลา" จะถูกผูกตาแล้วหมุน 3 รอบ ผู้เล่นอีกคนอื่นล้อมวงร้องว่า "โพงพางเอ๋ย ปลาเข้าลอด ปลาตาบอด เข้าลอดโพงพาง" จบแล้วถามว่า "ปลาเป็นหรือปลาดาย" ถ้าปลาตอบว่า "ปลาดาย" ห้ามขยับ แต่ถ้าตอบว่า "ปลาเป็น" ก็ขยับได้ หากผู้เล่นเป็นปลาแต่ละถูกตัวคนใดคนหนึ่งแล้วทายชื่อถูก ผู้นั้นจะต้องกลายเป็นปลาแทน ถ้าไม่ถูกก็ให้ทายใหม่

ริริข้าวสาร

ให้ผู้เล่นสองคนยกมือจับกันไว้เป็นโค้งประตู ผู้เล่นที่เหลือเอามือจับเอวเดินเป็นแถวลอดประตูนั้นไป แล้วร้องว่า "ริริข้าวสาร สองทะนานข้าวเปลือก เลือکت้องโบลาน คดข้าวใส่จาน เก็บเบี้ยได้ถูกร้าน พานเอาคนข้างหลังไว้" เมื่อถึงคำสุดท้ายก็จะลดมือลง กักตัวผู้เล่นที่เดินผ่านมา ผู้เล่นที่ถูกกักตัวจะถูกคัดออก หรืออาจจะถูกลงโทษด้วยการให้รำ

ชักคะเย่อ

ใช้เชือกเส้นใหญ่ยาวพอประมาณกับจำนวนผู้เล่น แบ่งผู้เล่นเป็นสองฝ่าย มีเส้นแดนตรงกลาง เมื่อสัญญาณเริ่ม ทั้งสองฝ่ายจะเริ่มออกแรงดึงเชือก โดยพยายามดึงฝ่ายตรงข้ามให้เข้ามาในแดนของตน หากผู้แข่งขันเป็นชายหนึ่งฝ่ายและหญิงฝ่ายหนึ่ง อาจจะกำหนดให้ฝ่ายหญิงมีจำนวนมากกว่าชายก็ได้ เป็นการละเล่นไทยสอนให้รู้จักความสามัคคี

เรื่อง การละเล่นเด็กไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมชื่อการละเล่นให้ตรงกับรูปภาพ พร้อมกับอธิบายวิธีการเล่นและประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นการละเล่นไทย

วิธีการเล่น.....

.....

ประโยชน์.....

.....

วิธีการเล่น.....

.....

ประโยชน์.....

.....

วิธีการเล่น.....

.....

ประโยชน์.....

.....

วิธีการเล่น.....

.....

ประโยชน์.....

.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1.การวิเคราะห์งาน	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดคกฏเกณฑ์ โดยพิจารณา การแยกแยะ และ สรุปคำตอบได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดคกฏเกณฑ์ โดยพิจารณา แยกแยะ ได้	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ โดยพิจารณา แยกแยะ ได้ส่วน
2.การวางแผน ในการทำงาน	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับงาน และกำหนดวิธีการ ทำงานได้อย่างเป็น ลำดับขั้นตอน	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับงาน และกำหนดวิธีการ ทำงานได้	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสม
3.การปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอน ที่วางแผนไว้ มี ทักษะในการใช้/ เก็บรักษาอุปกรณ์ ได้ผลงานสำเร็จตาม กำหนดเวลา สามารถนำผลงาน ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอน ที่วางแผนไว้ มีทักษะในการใช้/ เก็บรักษาอุปกรณ์ ได้ผลงานสำเร็จตาม กำหนดเวลา สามารถนำผลงาน ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอนที่ วางแผนไว้ มีทักษะ ในการใช้/เก็บรักษา อุปกรณ์ ได้ผลงาน ที่มีคุณภาพในระดับ ปานกลาง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
การปฏิบัติงาน (ต่อ)	และนำเสนอผลงาน ให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	และนำเสนอผลงาน ได้	
4. การประเมินผล การทำงาน	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน ขณะ ปฏิบัติงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จแล้ว สามารถนำผล การประเมินมา ปรับปรุงแก้ไข ผลงานให้มี คุณภาพได้อย่างดี	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน ขณะ ปฏิบัติงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จ	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จ

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการสังเกต

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	2 = ดี	1 = พอใช้	0 = ปรับปรุง
1. ความสนใจในเรื่องที่เรียน	1. ตั้งใจฟัง 2. สนใจซักถามความสงสัย 3. ไม่หยอกล้อเล่นกับเพื่อน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1. 2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
2. การให้ความร่วมมือ	1. มีการอาสารับปฏิบัติงานทุกครั้ง 2. มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม 3. ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาอย่างเต็มใจและจริงจัง	1. อาสารับปฏิบัติงานในบางครั้ง 2. เฉื่อยชาในบางครั้ง 3. ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาเมื่อถูกบังคับ	1. ปฏิเสธการอาสารับปฏิบัติในทุกกรณี 2. ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายกติกา ฝ่าฝืนบ่อยครั้ง 3. ไม่ยอมให้ความร่วมมือ
3. กระบวนการทำงาน	1. มีการวางแผน 2. ทำงานตามขั้นตอน 3. สรุปครบถ้วน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1. 2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
4. การนำเสนอ	1. การนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ชักชวนผู้ฟังให้ติดตามได้ดี 4. ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสม	1. นำเสนอได้ดี 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ขาดการชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 4. สื่อประกอบการนำเสนอ	1. ขาดขั้นตอนในการนำเสนอ 2. ไม่ชักชวน ชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 3. ไม่มีสื่อประกอบการนำเสนอ
5. คุณธรรมจริยธรรม	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ให้อภัยเพื่อน	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนในบางครั้ง 2. ให้อภัยเป็นบางครั้ง	1. ไม่ค่อยมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ไม่ค่อยให้อภัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

ใบงานที่.....วันที่.....

กลุ่มที่	พฤติกรรม การให้ความร่วมมือ ในการทำงาน															เฉลี่ย	
	การมีส่วนร่วม					ความรับผิดชอบ					ความถูกต้องของข้อมูล						รวม
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาเป็นระดับดังนี้

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

ดีมาก ให้คะแนน 5

(.....)

ดี ให้คะแนน 4

...../...../.....

ปานกลาง ให้คะแนน 3

พอใช้ ให้คะแนน 2

ปรับปรุง ให้คะแนน 1

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ สำหรับประเมินผลงาน

คำชี้แจง เกณฑ์การให้คะแนนผลงานนักเรียน ในแผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรบูรณาการ
เรื่อง รักเอกลักษณ์ไทย

ความเรียบร้อย

ดี ให้คะแนน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานเรียบร้อย สะอาด มีความตั้งใจ
พอใช้ ให้คะแนน 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ มีความตั้งใจในการทำงาน ทำงานไม่ค่อยสะอาด
ปรับปรุง ให้คะแนน 0 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานสกปรก ไม่ตั้งใจในการทำงาน

ตรงเวลา

ดี ให้คะแนน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานเสร็จทันเวลา
พอใช้ ให้คะแนน 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานเสร็จเลยกำหนดเล็กน้อย
ปรับปรุง ให้คะแนน 0 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ทำงานไม่เสร็จตามเวลา

การนำเสนอผลงาน

ดี ให้คะแนน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ข้อมูลมีประโยชน์ และถูกต้อง
มีการนำเสนอที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย
พอใช้ ให้คะแนน 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ มีความตั้งใจ ข้อมูลไม่ถูกต้อง
ปรับปรุง ให้คะแนน 0 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่มีความตั้งใจ
การนำเสนอไม่น่าสนใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การละเล่นและของเล่นของเด็กไทย เวลาเรียน 20 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ปีนก้านกล้วย

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ป.5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

ส 2.1 ป.5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สาระสำคัญ

ปีนก้านกล้วยเป็นของเล่นพื้นบ้านที่ทำจากก้านกล้วย ใช้มีดหรือครอยปาดเร็ว ๆ ทำให้ก้านกล้วยที่ปาดไว้มากกระทบกันเกิดเสียงดังเหมือนเสียงปีน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายของเล่นของเด็กไทยได้
2. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของเล่นของเด็กไทยได้
3. ทดลองและอธิบายการเกิดเสียงและการเคลื่อนที่ของเสียง
4. ทำและเล่นปีนก้านกล้วยไทยได้
5. อนุรักษ์และเผยแพร่ของเล่นของเด็กไทยได้

สาระการเรียนรู้

- ปีนก้านกล้วย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักความเป็นไทย
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้ (4MAT)

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูนำอุปกรณ์ของเล่นของเด็กไทยมาให้นักเรียนดู เช่น เชือก ก้านกล้วย ใบกล้วย

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ประสบการณ์หรือสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ครูนำอุปกรณ์ของเล่นของเด็กไทยมาให้นักเรียนดู เช่น เชือก ก้านกล้วย ใบกล้วย แล้วให้นักเรียนร่วมกันพิจารณา และถามคำถามดังนี้

- นักเรียนทราบหรือไม่ว่าสิ่งที่ครูนำมาให้นักเรียนพิจารณาคืออะไร
- นักเรียนเคยใช้อุปกรณ์เหล่านี้หรือไม่ ถ้าใช่ ใช้ทำอะไร

ขั้นที่ 3 การพัฒนาประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอดหรือแนวคิด (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน และช่วยกันพิจารณา เชือก ก้านกล้วย ใบกล้วยมีความเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง

ขั้นที่ 4 การพัฒนาความรู้ความคิด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ปีนก้านกล้วยของเล่นของเด็กไทย แล้วตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน โดยใช้คำถามพร้อมอธิบายเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามแนวคิดที่ได้เรียนรู้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยวิธีการจับสลาก และแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ โดยศึกษาเกี่ยวกับของเล่นของเด็กไทย พร้อมออกมานำเสนอ

ขั้นที่ 6 การสร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเอง (พัฒนาสมองซีกขวา)

นักเรียนเข้ากลุ่ม และระดมสมองร่วมกับลงมือทำป็นก้านกล้วยและของเล่นของเด็กไทย ที่เล่นแล้วเกิดเสียงพร้อมเตรียมนำเสนอ

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์ผลงานและแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

เมื่อนำเสนอบจบครูให้แต่ละกลุ่มออกมาสรุปการทดลองและอธิบายการเกิดเสียงและการเคลื่อนที่ของเสียง ความสำคัญ และประโยชน์ที่ได้รับจากป็นก้านกล้วยของเล่นของเด็กไทย ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 8 การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนร่วมกันจัดบอร์ด นำเสนอผลงาน เรื่องปิ่นก้านกล้วยและของเล่นของเด็กไทยที่เล่นแล้วเกิดเสียง ที่ได้นำหลักการความรู้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในเรื่องเสียงมาใช้เสียงเกิดจากการสั่นสะเทือน แรงกระทบทำให้วัตถุเกิดเสียง และ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นของเล่นเด็กไทย

ครูให้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ของเล่นของเด็กไทย ตามที่ตนเองสนใจจากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ฯลฯและทำเป็นรายงาน

การบูรณาการการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1.เห็นความสำคัญของเล่นของเด็กไทย 2. อนุรักษ์และเผยแพร่ของเล่นของเด็กไทยได้	- อธิบายความสำคัญ และประโยชน์ของเล่นของเด็กไทยไทย - เล่นขอลเล่นเด็กไทย -นักเรียนร่วมกันจัดบอร์ด นำเสนอผลงาน เรื่องปิ่นก้านกล้วยและของเล่นของเด็กไทยที่เล่นแล้วเกิดเสียง
วิทยาศาสตร์	ทดลองและอธิบายการเกิดเสียงและการเคลื่อนที่ของเสียง	ทดลองและอธิบายการเกิดเสียงและการเคลื่อนที่ของเสียง
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	1.ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ 2. สร้างงานเอกสารเพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันด้วยความรับผิดชอบ	ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ของเล่นของเด็กไทย ตามที่ตนเองสนใจจากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ฯลฯและทำเป็นรายงาน

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. อุปกรณ์ของเล่นของเด็กไทย เช่น เชือก ก้านกล้วย ใบกล้วย
การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือ	การประเมินผลตาม สภาพจริง	เกณฑ์
1. วัดความสนใจ	แบบบันทึกการสังเกต	ตรวจแบบบันทึกการ สังเกต	0 หมายถึง ปรับปรุง 1 หมายถึง พอใช้ 2 หมายถึง ดี
2. สังเกตการทำงาน กลุ่ม	แบบประเมิน พฤติกรรมกลุ่ม	ตรวจแบบประเมิน พฤติกรรมกลุ่ม	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง
3. สังเกตการ ปฏิบัติงาน	แบบวัดทักษะการ ปฏิบัติงาน	ตรวจแบบวัดทักษะ การปฏิบัติงาน	3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ปรับปรุง

บันทึกผลหลังการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหา/อุปสรรค

3. ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1.การวิเคราะห์งาน	มีการกำหนดงานที่ ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกฎเกณฑ์ โดยพิจารณา การแยกแยะ และ สรุปคำตอบได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน	มีการกำหนดงานที่ ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกฎเกณฑ์ โดยพิจารณา แยกแยะได้	มีการกำหนดงานที่ ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ โดยพิจารณา แยกแยะได้ส่วน
2.การวางแผน ในการทำงาน	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับงาน และกำหนดวิธีการ ทำงานได้อย่างเป็น ลำดับขั้นตอน	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับงาน และกำหนดวิธีการ ทำงานได้	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสม
3.การปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอน ที่วางแผนไว้ มี ทักษะในการใช้/ เก็บรักษาอุปกรณ์ ได้ผลงานสำเร็จตาม กำหนดเวลา สามารถนำผลงาน ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอน ที่วางแผนไว้ มีทักษะในการใช้/ เก็บรักษาอุปกรณ์ ได้ผลงานสำเร็จตาม กำหนดเวลา สามารถนำผลงาน ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอนที่ วางแผนไว้ มีทักษะ ในการใช้/เก็บรักษา อุปกรณ์ ได้ผลงาน ที่มีคุณภาพในระดับ ปานกลาง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
การปฏิบัติงาน (ต่อ)	และนำเสนอผลงาน ให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	และนำเสนอผลงาน ได้	
4. การประเมินผล การทำงาน	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน ขณะ ปฏิบัติงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จแล้ว สามารถนำผล การประเมินมา ปรับปรุงแก้ไข ผลงานให้มี คุณภาพได้อย่างดี	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน ขณะ ปฏิบัติงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จ	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จ

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการสังเกต

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	2 = ดี	1 = พอใช้	0 = ปรับปรุง
1. ความสนใจในเรื่องที่เรียน	1. ตั้งใจฟัง 2. สนใจซักถามความสงสัย 3. ไม่หยอกล้อเล่นกับเพื่อน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1. 2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
2. การให้ความร่วมมือ	1. มีการอาสารับปฏิบัติงานทุกครั้ง 2. มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม 3. ปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเต็มใจและจริงจัง	1. อาสารับปฏิบัติงานในบางครั้ง 2. เฉื่อยชาในบางครั้ง 3. ปฏิบัติตามกฎกติกาเมื่อถูกบังคับ	1. ปฏิเสธการอาสารับปฏิบัติในทุกกรณี 2. ไม่ปฏิบัติตามกฎกติกา ฝ่าฝืนบ่อยครั้ง 3. ไม่ยอมให้ความร่วมมือ
3. กระบวนการทำงาน	1. มีการวางแผน 2. ทำงานตามขั้นตอน 3. สรุปครบถ้วน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1. 2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
4. การนำเสนอ	1. การนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ชักชวนผู้ฟังให้ติดตามได้ดี 4. ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสม	1. นำเสนอได้ดี 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ขาดการชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 4. สื่อประกอบการนำเสนอ	1. ขาดขั้นตอนในการนำเสนอ 2. ไม่ชักจูง ชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 3. ไม่มีสื่อประกอบการนำเสนอ
5. คุณธรรมจริยธรรม	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ให้อภัยเพื่อน	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนในบางครั้ง 2. ให้อภัยเป็นบางครั้ง	1. ไม่ค่อยมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ไม่ค่อยให้อภัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ข้อ ที่	รายการพฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ			ไม่ปฏิบัติ ปรับปรุง
		ดี	ปาน กลาง	พอใช้	
1	มีการปรึกษาและวางแผนร่วมกันก่อน ทำงาน				
2	มีการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสมและสมาชิก ทำตาม หน้าที่ทุกคน				
3	มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอน				
4	มีการให้ความช่วยเหลือกัน				
5	ผลงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด				
6	ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา				
7	ผลงานมีความริเริ่มสร้างสรรค์				
8	ผลงานแสดงถึงการนำความรู้ที่ได้มา ประยุกต์ใช้				
9	สามารถให้คำแนะนำกลุ่มอื่นได้				
10	มีหลักฐานการศึกษาข้อมูลชัดเจน				

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานที่ชัดเจนถือว่า ดี ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานเทียบเท่าทั่วไป ถือว่า ปานกลาง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานต่ำกว่าคนทั่วไป ถือว่า พอใช้ ให้ 1 คะแนน

ไม่ปฏิบัติ ถือว่าต้องปรับปรุง ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน ระดับคุณภาพ

21 – 30 ดี

11 – 20 พอใช้

0 - 10 ปรับปรุง

30

ได้คะแนน

คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง อาหารไทย

เวลาเรียน 20 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ข้าวมันส้มตำ ยำตะไคร้

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ป.5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

ส 2.1 ป.5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สาระสำคัญ

อาหารไทยมีส่วนประกอบที่ให้คุณค่าทางโภชนาการครบทุกหมู่ อาหารไทยส่วนมาก มักจะมีส่วนประกอบที่ให้คุณค่าทางโภชนาการครบทุกหมู่ เช่น เนื้อปลา มีโปรตีนและไขมัน ข้าวมี คาร์โบไฮเดรต พืชผักให้วิตามิน เกลือแร่ และเส้นใย เป็นต้น นอกจากนั้นก็ยังมีสรรพคุณทางยาอีกด้วย อาหารไทยมีสรรพคุณทางยา ส่วนประกอบของอาหารไทยบาง อย่างจัดว่าเป็นสมุนไพรซึ่งมี สรรพคุณทางยามาแต่โบราณแล้ว เช่น กระเทียมช่วยลดไขมันในเส้นเลือด จึงช่วยขับลม สารระเหย ช่วยบรรเทาอาการคัดจมูก เพราะมีสารเมนทอล ดอกขจรซึ่งมีมากในฤดูฝนจะมีเบตาแคโรทีนและ วิตามิน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายข้าวมันส้มตำ ยำตะไคร้ ได้
2. นักเรียนเห็นคุณค่าข้าวมันส้มตำ ยำตะไคร้ ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย
3. นักเรียนทำข้าวมันส้มตำ ยำตะไคร้ ได้
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ข้าวมันส้มตำ ยำตะไคร้ ได้

สาระการเรียนรู้

- ข้าวมันส้มตำ ยำตะไคร้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักความเป็นไทย
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้ (4MAT)

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกขวา)

นักเรียนและครูร่วมกันสนทนา เกี่ยวกับปัญหาวัยรุ่นไทยไม่สนใจอาหารไทย
นักเรียนช่วยกันคิดว่าในหนึ่งวันนักเรียนรับประทานอาหารอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ประสบการณ์หรือสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ประสบการณ์ดังนี้
- นักเรียนคิดอาหารไทยมีคุณค่าหรือไม่
 - นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของอาหารไทย

ขั้นที่ 3 การพัฒนาประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอดหรือแนวคิด (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถการทำอาหารไทยมาสาธิตวิธีการทำอาหารไทยให้
นักเรียนดู

นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ตนเองว่าทำอาหารไทยเป็นก็อย่าง

ขั้นที่ 4 การพัฒนาความรู้ความคิด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของอาหารไทยกับการช่วยย่อยอาหาร

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามแนวคิดที่ได้เรียนรู้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยวิธีการจับสลาก และแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รอง
ประธาน และเลขานุการ โดยศึกษาเกี่ยวกับอาหารไทยที่ตนชื่นชอบ โดยเสนอรายการอาหาร
แล้วกันไปศึกษาขั้นตอนการทำข้าวมันส้มตำ และยำตะไคร้

ขั้นที่ 6 การสร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเอง (พัฒนาสมองซีกขวา)

นักเรียนลงมือประกอบอาหารของตนเอง ตามขั้นตอน และอัตราส่วนของเครื่องปรุงที่
วัดด้วยตนเอง

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์ผลงานและแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

เมื่อประกอบอาหารเสร็จนักเรียน และครูร่วมกันสรุปความสำคัญ และประโยชน์ที่ได้รับจากอาหารไทย แนวทางการอนุรักษ์ และนำไปทำทานที่บ้าน

ขั้นที่ 8 การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด (พัฒนาสมองซีกขวา)

ครูให้นักเรียนร่วมกันจัดบอร์ด นำเสนอผลงาน เรื่องประโยชน์ที่ได้รับจากอาหารไทย

การบูรณาการการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1. เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย 2. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	- นักเรียนทำอาหารไทย - สรุปความสำคัญ และประโยชน์ที่ได้รับจากอาหารไทย แนวทางการอนุรักษ์ และนำไปทำทานที่บ้าน - จัดบอร์ด นำเสนอผลงาน เรื่องประโยชน์ที่ได้รับจากอาหารไทย
สุขศึกษาและพลศึกษา	1. อธิบายความสำคัญของระบบย่อยอาหาร และระบบขับถ่ายที่มีผลต่อสุขภาพ การเจริญเติบโต และพัฒนาการ 2. อธิบายวิธีดูแลระบบย่อยอาหารและระบบขับถ่ายให้ทำงานตามปกติ	อภิปรายถึงคุณค่าของอาหารไทยกับการช่วยย่อยอาหาร
คณิตศาสตร์	1. บอกความ สัมพันธ์ของ หน่วยการวัด ปริมาตรหรือความจุ 2. เขียนและอ่านเศษส่วน จำนวนคละ และทศนิยมไม่เกินสองตำแหน่ง	นักเรียนอ่านมาตราส่วน เศษส่วน และวัดเครื่องปรุง ปรุงอาหารได้อย่างถูกต้อง

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ข่าวปัญหาวัยรุ่นไทยไม่สนใจอาหารไทย
2. วิทียากรที่มีความรู้ความสามารถการทำอาหารไทย
3. อุปกรณ์การทำอาหาร

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือ	การประเมินผลตาม สภาพจริง	เกณฑ์
1. วัดความสนใจ	แบบบันทึกการสังเกต	ตรวจแบบบันทึกการ สังเกต	0 หมายถึง ปรับปรุง 1 หมายถึง พอใช้ 2 หมายถึง ดี
2. สังเกตการทำงาน กลุ่ม	แบบประเมิน พฤติกรรมกลุ่ม	ตรวจแบบประเมิน พฤติกรรมกลุ่ม	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง
3. สังเกตการลงมือ ปฏิบัติ	แบบประเมิน พฤติกรรมลงมือ ปฏิบัติ	ตรวจแบบประเมิน พฤติกรรมลงมือ ปฏิบัติ	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง
4. สังเกตการ ปฏิบัติงาน	แบบวัดทักษะการ ปฏิบัติงาน	ตรวจแบบวัดทักษะ การปฏิบัติงาน	3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ปรับปรุง

บันทึกผลหลังการเรียนรู้**1. ผลการจัดการเรียนรู้**

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

3. ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการสังเกต

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	2 = ดี	1 = พอใช้	0 = ปรับปรุง
1. ความสนใจในเรื่องที่เรียน	1. ตั้งใจฟัง 2. สนใจซักถามความสงสัย 3. ไม่หยอกล้อเล่นกับเพื่อน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
2. การให้ความร่วมมือ	1. มีการอาสารับปฏิบัติงานทุกครั้ง 2. มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม 3. ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเต็มใจและจริงจัง	1. อาสารับปฏิบัติงานในบางครั้ง 2. เฉื่อยชาในบางครั้ง 3. ปฏิบัติตามกฎหมายเมื่อถูกบังคับ	1. ปฏิเสธการอาสารับปฏิบัติในทุกกรณี 2. ไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาฝ่าฝืนบ่อยครั้ง 3. ไม่ยอมให้ความร่วมมือ
3. กระบวนการทำงาน	1. มีการวางแผน 2. ทำงานตามขั้นตอน 3. สรุปครบถ้วน	บกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในข้อ 1.2 และ 3	บกพร่องเกณฑ์ในข้อ 1.2 และ 3 ตั้งแต่ 2 เกณฑ์ขึ้นไป
4. การนำเสนอ	1. การนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ชักชวนผู้ฟังให้ติดตามได้ดี 4. ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสม	1. นำเสนอได้ดี 2. เสนอเรื่องตามลำดับขั้นตอน 3. ขาดการชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 4. สื่อประกอบการนำเสนอ	1. ขาดขั้นตอนในการนำเสนอ 2. ไม่ชักจูงชักชวนผู้ฟังให้ติดตาม 3. ไม่มีสื่อประกอบการนำเสนอ
5. คุณธรรมจริยธรรม	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ให้อภัยเพื่อน	1. แสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนในบางครั้ง 2. ให้อภัยเป็นบางครั้ง	1. ไม่ค่อยมีน้ำใจต่อเพื่อน 2. ไม่ค่อยให้อภัย

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1.การวิเคราะห์งาน	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกฎเกณฑ์ โดยพิจารณา การแยกแยะ และ สรุปคำตอบได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกฎเกณฑ์ โดยพิจารณา แยกแยะได้	มีการกำหนดงานที่ต้องการจะทำ กำหนดจุดประสงค์ โดยพิจารณา แยกแยะได้ส่วน
2.การวางแผน ในการทำงาน	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับงาน และกำหนดวิธีการ ทำงานได้อย่างเป็น ลำดับขั้นตอน	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับงาน และกำหนดวิธีการ ทำงานได้	มีการวางแผนและ ออกแบบในการ ทำงานอย่างเป็น ระบบ โดยแบ่ง หน้าที่ในการทำงาน จัดเตรียม/เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ได้ เหมาะสม
3.การปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอน ที่วางแผนไว้ มี ทักษะในการใช้/ เก็บรักษาอุปกรณ์ ได้ผลงานสำเร็จตาม กำหนดเวลา สามารถนำผลงาน ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอน ที่วางแผนไว้ มีทักษะในการใช้/ เก็บรักษาอุปกรณ์ ได้ผลงานสำเร็จตาม กำหนดเวลา สามารถนำผลงาน ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามขั้นตอนที่ วางแผนไว้ มีทักษะ ในการใช้/เก็บรักษา อุปกรณ์ ได้ผลงาน ที่มีคุณภาพในระดับ ปานกลาง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
การปฏิบัติงาน (ต่อ)	และนำเสนอผลงาน ให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	และนำเสนอผลงาน ได้	
4. การประเมินผล การทำงาน	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน ขณะ ปฏิบัติงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จแล้ว สามารถนำผล การประเมินมา ปรับปรุงแก้ไข ผลงานให้มี คุณภาพได้อย่างดี	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน ขณะ ปฏิบัติงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จ	ประเมินผลตนเอง ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม โดย ประเมินผลในด้าน การวางแผนก่อน การทำงาน และเมื่อ ทำงานสำเร็จ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ข้อ ที่	รายการพฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ			ไม่ปฏิบัติ ปรับปรุง
		ดี	ปาน กลาง	พอใช้	
1	มีการปรึกษาและวางแผนร่วมกันก่อน ทำงาน				
2	มีการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสมและสมาชิก ทำตาม หน้าที่ทุกคน				
3	มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอน				
4	มีการให้ความช่วยเหลือกัน				
5	ผลงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด				
6	ผลงานเสร็จทันตามกำหนดเวลา				
7	ผลงานมีความริเริ่มสร้างสรรค์				
8	ผลงานแสดงถึงการนำความรู้ที่ได้มา ประยุกต์ใช้				
9	สามารถให้คำแนะนำกลุ่มอื่นได้				
10	มีหลักฐานการศึกษาข้อมูลชัดเจน				

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การ

ตัดสินคุณภาพ

พฤติกรรมหรือผลงานที่ชัดเจนถือว่าดีให้ 3 คะแนน

ช่วงคะแนน ระดับคุณภาพ

พฤติกรรมหรือผลงานเทียบเท่าทั่วไป ถือว่า ปานกลางให้ 2 คะแนน

21 – 30 ดี

พฤติกรรมหรือผลงานต่ำกว่าคนทั่วไป ถือว่า พอใช้ให้ 1 คะแนน

11 – 20 พอใช้

ไม่ปฏิบัติ ถือว่าต้องปรับปรุง ให้ 0 คะแนน

0 -10 ปรับปรุง

30

ได้คะแนน

คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เทศกาลสำคัญของไทย

เวลาเรียน 20 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันลอยกระทง

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ป.5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

ส 2.1 ป.5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สาระสำคัญ

ลอยกระทงเป็นเทศกาลที่สำคัญอย่างหนึ่งของไทย ซึ่งมีการปฏิบัติตามความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น เช่น เพื่อให้ความเคารพ และขอบคุณน้ำที่อำนวยประโยชน์ต่าง ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ รวมทั้งเป็นการขอมหาน้ำที่มนุษย์ได้ใช้ประโยชน์หรือ ทำความเสียหายแก่น้ำ เช่น ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงน้ำ หรือลอยเพื่อสะเดาะเคราะห์ ซึ่งประเพณีลอยกระทงก่อให้เกิดคุณค่าต่อครอบครัว ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การประดิษฐ์กระทงไปลอยเพื่อแสดงความสำนึกในบุญคุณของน้ำที่ให้คุณประโยชน์แก่เรา คุณค่าต่อชุมชน ทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน คุณค่าต่อสังคม ทำให้มีความเอื้ออาทรต่อกันและกันและเอื้ออาทรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการ ช่วยกันรักษาความสะอาดแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำต่าง ๆ คุณค่าต่อศาสนา เป็นการช่วยกันรักษาและทำนุบำรุงศาสนา และสืบทอดประเพณีอันดีงามของไทยแต่โบราณ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายวันลอยกระทงได้
2. นักเรียนทำกระทงได้
3. นักเรียนเห็นคุณค่าวันลอยกระทง ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่วันลอยกระทงได้

สาระการเรียนรู้

- วันลอยกระทง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักความเป็นไทย
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้ (CIPPA ขิปปา)

ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม

ครูนำกระถางใบตองมาให้นักเรียนดู และร่วมกันพูดคุยสนทนาซักถามความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่

ครูจุดประเด็นคำถามเกี่ยวกับวันลอยกระทงให้นักเรียนช่วยกันคิดและตอบ

ผู้เรียนร่วมกันตั้งคำถามเพิ่มเติม และร่วมกันกำหนดเป็นหัวข้อเรื่อง 4 หัวข้อ แต่ละคน

นำไปศึกษาค้นคว้านำเสนอ

ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม และมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนดให้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เรื่อง ความเป็นมาของวันลอยกระทง

กลุ่มที่ 2 เรื่อง คุณค่าวันลอยกระทง ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย

กลุ่มที่ 3 เรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่วันลอยกระทงได้

ครูให้นักเรียนดู VDO เรื่อง วันลอยกระทง

ผู้เรียนช่วยกันหาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลาเรียนจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

นักเรียนกลับเข้ากลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอสิ่งที่ไปศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปคุณค่า และแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาลลอยกระทง โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด

ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ/หรือการแสดงผลงาน

นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงแผนภาพความคิดเรื่องคุณค่า และแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาลลอยกระทง

นักเรียนร่วมกันทำกระดง

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของตนจากกิจกรรมต่าง ๆ

นักเรียนและครูร่วมกันเสนอแนะแนวทางการนำความรู้เรื่องเทศกาลลอยกระทง ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การบูรณาการการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1. เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย	อภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงแผนภาพความคิดเรื่องคุณค่า และแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาลลอยกระทง
ภาษาไทย	การเขียน	การเขียนแผนภาพความคิดเรื่องคุณค่า และแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาลลอยกระทง

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. กระถางใบตอง
2. VDO เรื่อง วันลอยกระทง
3. กระดาษเขียนแผนภาพความคิดเรื่องคุณค่า และแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาลลอยกระทง

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือ	การประเมินผลตาม สภาพจริง	เกณฑ์
1. การเขียน	แบบประเมิน พฤติกรรมการเขียน	ตรวจแบบประเมิน พฤติกรรมการเขียน	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง
2. สังเกตการนำ นำเสนอ	แบบประเมินการ นำเสนอ	ตรวจแบบประเมินการ นำเสนอ	4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

บันทึกผลหลังการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อผู้สอน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ใบความรู้

เรื่อง วันลอยกระทง

วันลอยกระทง เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของชาวไทยส่วนใหญ่ ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติไทย หรือเดือนยี่ (เดือนที่ 2) ตามปฏิทินจันทรคติล้านนา "มักกะ" ตกอยู่ในราวเดือนพฤศจิกายน ตามปฏิทินสุริยคติ ประเพณีนี้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์และขอขมาต่อพระแม่คงคา บางหลักฐานเชื่อว่าเป็นการบูชารอยพระพุทธรูปที่ริมฝั่งแม่น้ำนัมทามหานที และบางหลักฐานก็ว่าเป็นการบูชาพระอุปคุตอรหันต์หรือพระมหาสาวก สำหรับประเทศไทยประเพณีลอยกระทงได้กำหนดจัดในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่ติดกับแม่น้ำ ลำคลอง หรือ แหล่งน้ำต่าง ๆ ซึ่งแต่ละพื้นที่ก็จะมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจแตกต่างกันไป ใน วันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ "กระทง" จากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตบแต่งเป็นรูปคล้ายดอกบัวบาน ปักธูปเทียน และนิยมตัดเล็บ เส้นผม หรือใส่เหรียญกษาปณ์ลงไปในกระทง แล้วนำไปลอยในสายน้ำ (ในพื้นที่ติดทะเล ก็นิยมลอยกระทงริมฝั่งทะเล) เชื่อว่าเป็นการลอยเคราะห์ไป นอกจากนี้ยังเชื่อว่าการ ลอยกระทง เป็นการบูชาพระแม่คงคาด้วย

ประเพณีวันลอยกระทงในแต่ละท้องถิ่น

วันลอยกระทง ภาคเหนือตอนบน นิยมทำโคมลอย เรียกว่า "ลอยโคม" หรือ "ว่าวสม" หรือ "ว่าวควัน" ทำจากผ้าบางๆ แล้วสูบลมควันข้างใต้ให้ลอยขึ้นไปในอากาศอย่างบอลลูน ประเพณีของชาวเหนือนี้เรียกว่า "ยี่เป็ง" หมายถึงการทำบุญในวันเพ็ญเดือนยี่(ซึ่งนับวันตามแบบล้านนา ตรงกับวันเพ็ญเดือนสิบสองในแบบไทย) จังหวัดตาก จะลอยกระทงขนาดเล็กทยอยเรียงรายไปเป็นสาย เรียกว่า "กระทงสาย" จังหวัดสุโขทัย ขบวนแห่โคมชักโคมแขวน การเล่นพลุดะไล ไฟพะเนียง ภาคอีสานจะตบแต่งเรือแล้วประดับไฟ เป็นรูปต่างๆ เรียกว่า "ไหลเรือไฟ" กรุงเทพฯ จะมี งานภูเขาทอง เป็นรูปแบบงานวัด เฉลิมฉลองราว 7-10 วัน ก่อนงานลอยกระทง และจบลงในช่วงหลังวันลอยกระทง ภาคใต้ อย่างที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ก็มีการจัดงานอย่างยิ่งใหญ่ นอกจากนั้น ในจังหวัดอื่นๆ ก็จัดงานวันลอยกระทงด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ในแต่ละท้องถิ่นยังอาจมีประเพณีลอยกระทงที่แตกต่างกันไป และสืบทอดต่อกันเรื่อยมา

ประวัติ วันลอยกระทง

เดิมเชื่อกันว่าประเพณีลอยกระทงเริ่มมีมาแต่สมัยสุโขทัย ในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหง โดยมีนางนพมาศ เป็นผู้ประดิษฐ์กระทงขึ้นครั้งแรก โดยแต่เดิมเรียกว่าพิธีจองเปรียง ที่ลอยเทียนประทีป และนางนพมาศได้นำดอกโคทม ซึ่งเป็นดอกบัวที่บานเฉพาะวันเพ็ญเดือนสิบสองมาใช้ใส่เทียนประทีป แต่ปัจจุบันมีหลักฐานว่าไม่น่าจะเก่ากว่าสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยอ้างอิงหลักฐานจากภาพจิตรกรรม การสร้างกระทงแบบต่างๆ ในสมัยรัชกาลที่ 3 ปัจจุบัน วันลอยกระทง เป็นเทศกาลที่สำคัญของไทย ที่มีการท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศมาเที่ยวปีละมาก ๆ ทั้งนี้ในช่วงเวลาดังกล่าวมักจะเป็นช่วงต้นฤดูหนาว และมีอากาศดี ใน วันลอยกระทง ยังนิยมจัดประกวดนางงาม เรียกว่า "นางนพมาศ" ความเชื่อเกี่ยวกับ วันลอยกระทง เป็นการขอขมาพระแม่คงคา ที่มนุษย์ได้ใช้น้ำ ได้ดื่มกินน้ำ รวมไปถึงการทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงในแม่น้ำ เป็นการสักการะรอยพระพุทธรบาท ที่พระพุทธรเจ้าทรงได้ประทับรอยพระบาทไว้หาดทรายแม่น้ำนัมมทานที ในประเทศอินเดีย เป็นการลอยความทุกข์ ความโศกเศร้าถึงโรคภัยต่างๆ ให้ลอยไปกับแม่น้ำ ชาวไทยในภาคเหนือมีความเชื่อว่า การลอยกระทงเป็นการบูชาพระอุปคุต ตามตำนานเล่าว่า พระอุปคุตทรงสามารถปราบพญามาร ได้

ใบงาน

เรื่อง วันลอยกระทง

1. จงเขียนแผนภาพความคิดเรื่องคุณค่า และแนวทางในการอนุรักษ์เทศกาลลอยกระทง

